

Д Е Н Ъ

НАУЧНО-ПОЛИТИЧЕСКО СПИСАНИЕ.

ИЗЛАЗЯ ВСЪКИ ПОНЕДЪЛНИКЪ.

Подписванията за ДЕНЬ биватъ поизплатени и ще са предплащатъ. Тъ сахващатъ при влизаньето на всякой мѣсець. Подписанията за на всѣхъ въ Турция държави сѣ изплатятъ по единъ левъ, а за на вънъ отъ държавата, една златна турска лира. Настоящите сѣ отговори за стойността на листовѣтъ, за които сѣтъ поръчали. За вънъ и за други частни помѣствания, ще са плаща по 3 гр. на реда.

Писма, статии, дописки и всичко що са отнася до уредничеството и до управлението на ДЕНЬ, ще са искрача на-право до Ступанина на Списание: П. П. Карапирова, въ Цариградъ на Ахмедова, Тауш-баши, 6. — Писма, не освободени отъ пощенски разноси и безъ подписка, никакъ не са приематъ. — Испрацианитъ за обнародване писма или други ръкописи, били тѣ обнародвани или не, не са връщатъ назадъ.

НАШЕТО СТОЕНЬЕ.

—
V

Екзархията и високото ни духовенство.

Ний порасправихми, ако и въ кратко, историята на българския въпрос и на неговото развързване; ний видѣхми, че правдата и истинната, които сѣ безсмъртни и вѣчни, въстържествувахъ надъ шарлатанството, насилството и подтисничеството на Фенеръ и че най-по-дири като стѣпи върху развалинитѣ и гнилитѣ останки отъ фенерскитѣ козни, Българския народъ забидълбоко и трайно основата на своята *Иерархия*. И така днесъ вече ний си имамъ *Българска Екзархия*, имамъ си свой духовенъ началникъ, Българский *Екзархъ*. Остава обаче да погледнемъ какъ стои тая Екзархия?

На това питанье ний сми отговорили твърдѣ ясно, опредѣлително и, мислимъ, сполученно, йоще преди петъ мѣсеци, когато нерѣшителното ни и смиренно перо за първи пѣтъ са опита да досѣгне жицата на нашитѣ народочерковни работи. Нека повторимъ тукъ това, което сми вече исказали тогава.

«Ако дойдемъ до нашитѣ народочерковни работи, ний ще ги намѣримъ въ едно такова положение, което не е твърдѣ утѣшително и насърдително. Истина, че ний вече можемъ съ народна гордостъ да посочимъ като една голѣма побѣда на нарѣжданьето на Екзархията ни, и испрацааньето на владици по епархиитѣ и настаняваньето на управляющето екзархийско тѣло — на Екзархийския Синодъ и Свѣтъ. Но при всичко това ний не можемъ да не изевимъ жалостъта си при много аномалности, при много недовършени висящи питання, които сѣ значителни недостатѣци

и болки на нашия народочерковенъ организъмъ.

«Недобротъ расподѣлянье на епархиитѣ, и отъ това произходящитѣ нередовности, злоупотрѣбения и оплаквания; неиспълняваньето на Устава, който, ако и не потвърденъ отъ Царското Правителство, вече е дѣло одобрено и припознато отъ цѣлъ народъ чрезъ неговитѣ представители, на тоя уставъ, който и самото Правителство ни е заповѣдало да полагамъ въ дѣйствие до прегледваньето му; продължението на неизвѣстностьта, въ която стоятъ и са безпокоятъ нашитѣ братия въ смѣсенитѣ епархии; престанваньето на едни владици, злоупотрѣбенията на други: всички тия сѣ явявания, които не говорятъ добръ за нашето народочерковно стоенье. Ако при тия явявания приложимъ и оная грозна наша некадѣрность, онова зловѣщо наше неумѣянье, които удрятъ въ очи при разискваньето на нашитѣ си работи, у насъ неволно са пораждатъ такива жаловити мисли, които трѣбва да вълнуватъ всѣки чувствителенъ Българинъ.»

То е така! и съ придобиваньето на нашата Екзархия ний са честитимъ отъ четири и повече години насамъ. А що има нѣщо капитално извършено отъ това учреждение, отъ което ний видѣхми че са очаквахъ да потекжтъ рѣки отъ честина, доброденствие, похвални препорѣчителни дѣла за нашата татковина? Що видимъ сега ний?

Прочете допискитѣ изъ разнитѣ мѣста на пространното мѣсто, което населява Българина, и вий ще видите! Вий ще видите макаръ въ най-миниатюренъ видъ онова, което са върши днесъ въ срѣдъ Българско, дѣто имамъ наши си народни владици. Казвами въ миниатюренъ видъ, защото нашитѣ дописници не смѣятъ да пишатъ статии и допис-

ки, които би раздразнили дѣда владика, а освѣнъ това и отъ нашитѣ публицисти нѣ всички иматъ оная истинска привѣрзанность къмъ свѣтата си служба, за да съобщаватъ истинитѣ за владицитѣ, така както имъ сѣ съобщени.

Като извадимъ изъ цѣлото нѣколко малобройни части, ний ще съгледами че всичко комахай у насъ са намѣрва на оная степенъ, на която то са намѣрваше и преди добиваньето на нашата Екзархия. Мнозина дору сѣ на мнѣние, че има нѣкои мѣста, които преди съществуваньето на Екзархията, сѣ били въ една по-утѣшителна наредъ и които сѣ могли да са похвалять съ своя общественъ и училищенъ животъ. Единъ нашъ приятель, който е пѣтувалъ по много мѣста изъ Българско, който е изучвалъ съ безпристрастно око вървежа на народочерковнитѣ ни дѣла по епархиитѣ, и въ искренностьта на когото сми увѣрени, пише ни така по тоя предметъ:

«Нашитѣ свети старци, които сѣ настанени по епархиитѣ, не падатъ по-долу отъ своитѣ предшественници. Азъ могъ даже да ви увѣрѣжъ и въ нѣщо повече, а именно, че единъ-двама отъ тѣхъ са мѣчатъ да надминатъ фанариотскитѣ си побратими во всичко. Това не е никакъ прекалено, и когато са видимъ лично, то азъ ще ви прикажъ обстоятелственно за това съ примѣри и доказателства; защото не желажъ да повѣрвамъ на хартията онова, което едвамъ ли ми дава сърдце и да кажъ.

«Сажъ да не сте са излѣгали нѣкога да помислите, че тия наши владици иматъ поне идеята за да помогжтъ народу въ неговитѣ неволи; да го издигжтъ икономически, нравственно и умственно; да му дажтъ необходимото образование на характеръ, духъ и разумъ,

образование, което може да бжде плодъ само отъ дървото на науката въ училищата. Сакжнъ! ви казвамъ. Повечето отъ нашитъ свети старци не пристѣпяхъ поне за лице въ училищата на градоветъ, които посѣщаватъ, а кáмо ли и да помислятъ и да поработятъ за тѣхъ? Единъ отъ тия епархийски старчета проповѣдвалъ въ едно село на селенитъ да не си отварятъ йоще училище, и да гледатъ да са позамогнатъ че тогава. Между това, въ това село била направена една черковица, която не била осветена и за осветяването на която дѣдо владика зелъ изъ незаможния джобъ на сиромаситъ селени стотина лирки. Други единъ владика, когото и вий знаете и цѣлъ свѣтъ знае твърдѣ добръ, гледа съ най-голѣма хладнокръвностъ върлуватъ какъ въ епархията му всекакви сръбски Милошъ-Милоевичи, проповѣдватъ всекакви развратствующи цивилизаторки и мамятъ простодушното паство съ не знамъ какви си велики идеи и мисии. (Види са тоя нашъ св. отецъ са бон отъ светата апостола «Истока» да не му отдаде «нѣкои шинулуди и инквизиции бугарски»). Други нашъ пастирь добрый, иждивява всичкитъ свои фанариотски способности за да сбере повече злато и сребро, отъ което една частъ му била необходима да я остави да я откраднатъ; друга частъ му била потрѣбна да я зарови въ пазвитъ на ония, които умѣятъ да го коткатъ, да го плашатъ и убѣждаватъ, а съ остатъка да исплаща онова, което не са исплаща никогa, защото нему не изнася да го доплати като тогава разиграванѣно на върлоститъ и буйствата въ епархията му, не ще бжде толкова безопасно, колкото е сега. Най-послѣ ний имами и такива владици, които са извиняватъ дѣто не работятъ съ това, че не са присѣдинявала йоще съ тѣхната епархия нѣкоя извѣстна мѣстностъ. Ето горѣ-долѣ нѣколко екземляри отъ нашитъ епархийски старчета.»

Така описва положението на епархийтъ нашия приятель, и ний сме увѣрени въ думитъ му. Ний познаваме стоката си и нема потрѣба да ни са расправя много и много. Нека приложимъ въ край че са намѣрватъ двѣ-три личности измежду нашето високо духовенство които иматъ пълно съзнание въ своитъ обязанности и полагатъ голѣми грижи за изпълнението имъ.

ПО ОБЩЕСТВЕННАТА ИКОНОМИЯ *)

I.

Потрѣбитъ на човѣка.

Облѣклото изобилува толкова много у образованнитъ народи, и ний сме така навикнали да гледаме всичкия свѣтъ облѣченъ около насъ, щото комахай е-двамъ ли можемъ да си представимъ едно тѣло съвършено голо. Земете едто дѣтенце отъ първоначалното училище и го накарайте да испише единъ човѣкъ: то ще захване отъ калпака. Най-голѣмата крайна сиромашия ни са представя въ одрицани дрѣхы, екжсани обуца, кирливъ и съдранъ калпакъ: ний че си представяме човѣка голъ-голеничкитъ, изложенъ безъ никаква покривка на слънчовитъ горѣщини или на зимнитъ мразове, на дъжда, на вѣтра и да са търкаля по голата и студена земя. Образованния човѣкъ, билъ той богатъ или сиромасъ, не съблича своитъ дрѣхы освѣнъ тогава, когато ще си легне или когато ще влѣзе въ баня. Но лѣглото е тоже облѣкло, по-легко, по-згодно и по приятно отъ другитъ. То са знае, че не всички човѣци иматъ такива меки и приятни лѣгла, че има не малцина, които спятъ на голата рогозка или на дѣскитъ. Между това когато искаме да говоримъ за нѣкой сътенъ сиромасъ, ний описваме лошавото му лѣгло, қоравата му постелка и завивка, безъ да си помислимъ, че това лѣгло би било идеалъ отъ приятностъ за тия, които спятъ голи върху голата земя!

Що трѣбва да заключимъ отъ това? Че най-простия елементарни животъ е пакъ ужасно заплетена работа. Онова най-нищожно нѣщо, което не ви чини за нищо, защото било въ питомитъ мѣста, е дѣна на неизбройни залѣгания. Самичкѣтъ искавания въ нѣкой пусти островъ човѣкъ би охлузилъ рѣцѣтъ си до лакъетъ, преди да извади и да одѣла единъ отъ тия калджржмни камъне, по които вий вървите и казвате: Боже, колко лошо е послана тая улица!

Предполагамъ, че самичкия скитникъ подиръ първата си предирка и работа, умаломощенъ, лошо наситенъ отъ диви плодове и коренъе, простира са, подъ сѣнката на клонъе, които е самъ начунилъ, върху едно лѣгло отъ сухи, остри и бодливи трѣви, които си е набралъ самъ едно-по-едно. Той заспива, ако единъ просвѣтенъ човѣкъ може да вкус истиненъ сънъ вердѣ безбройни опасности. Защото трѣбва да ви кажъ, че най-просвѣтениия има едно благо, единъ имотъ, за които не мисли никогa и то е сигурността! Но не вреди! той заспива и ето какъвъ сънъ го върхлѣтва:

Въ една малка станчка затворена отъ вси страни, върху единъ дървенъ и исписанъ одъръ съ мекъ дошекъ и прекрасенъ юрганъ, безъ да смѣта двѣ пухови възглавници и два чаршава бѣли като снѣгъ, лежатъ си двама млади. Едно дѣтенце спи при тѣхъ въ една люлчица. Тая челядь е закрилена преди всичко отъ една добра желѣзна ключелница, послѣ отъ единъ слуга, вратаръ,

(*) Въ преминалия ни брой са е вмѣкнѣла една типографическа погрѣшка, дѣто като са говори за автора на Букваря на работника, отъ когото са ползувама да пишмъ горнята статия, не са е поменѣло името му. Тоя авторъ е Едмондъ Абу.

който спи подъ сълбата, най-подиръ отъ единъ градски пазвантинъ, който са разхожда отъ вечеръ до заранъ по улицата. Нито дъждъ, нито вѣтръ, нито вредителни животни, нито хищни човѣци могатъ да са вмѣкнатъ въ тая честита макаръ и смиренна кѣщица. Всички потрѣбни за живѣяне нѣща са намѣрватъ ако нѣ въ изобилие, то въ достатъчно количество, защото на трапезата отъ изгладенъ орѣхъ, са виждатъ йоще нѣкои останки отъ обѣда: единъ коматъ хлѣбъ, малко говеждо месо въ едно пиято, нѣколко зеленчуци, едно шише до половинъ съсъ бистра и сладка вода и вино, тая сила и утѣха на човѣка, на дѣното на едно шише. Четири столове отъ изгладено дърво, хубавъ направени, една ношна трапеза, единъ орѣховъ долапъ покритъ съ дѣска мраморна допѣлнѣтъ мобилитъ на стаята. Долапа, който са заключва съдържа много нѣща, които единъ *скитникъ* би запладилъ съ много години отъ своя животъ; вълнени топли и леки дрехи, малко долни дрѣхы, но бѣли и добръ ошити; игли и конци, петелки и карфици: сѣщиско съкровище за човѣка, който знае потрѣбитъ на цивилизацията а е изгубилъ изведнѣжъ всичкитъ си блага! Излишното са придага на потрѣбното: една свѣщъ, кибритни клечици, една книга, единъ сребренъ часовникъ стоятъ врѣзъ ношната масса! Стѣнитъ сж залѣпени съ пѣстри и украсени хартии. Нѣкои нищожни накити и нанестина много скромни, но които единъ уединенъ не би произвелъ да работаше и десетъ години, украсяватъ малката келийка.

Единъ архитектонтъ (масторъ-зидаръ), е начерталъ плана на кѣщата, въ която живѣятъ.

Единъ камѣнаръ петърбуша земята за да извади камъни; Единъ туладжия е извадилъ, размачкалъ, искалжилъ и опекълъ въ пещъ веѣка отъ тия керемиди, които покриватъ кѣщата имъ. Единъ дърваръ е насѣкалъ дървата въ гората, единъ коларъ ги е удѣлалъ, нагласилъ и сбралъ за да стане отъ тѣхъ покривъ. Единъ *вараръ* е опекълъ вара, който покрива тѣхнитъ четири стѣни. Единъ столаръ е изработилъ вратата прозорцитъ и пода. Единъ *зографинъ* е сложилъ върху стѣнитъ нѣколко ката бои, приготвени отъ нѣкой химистъ. Единъ стѣкларъ е стопилъ и направилъ стѣклата на прозорцитъ имъ; други ги е наръзалъ съ единъ елмазъ, за намѣрванѣто на който цѣла една дружина моряци сж ходили чакъ въ Бразилия.

Колко чудеса сж извършени само и само за една покѣщицина! Колко *пѣтници* сж ходили да са скитатъ по моретата за тия човѣци! Кахвето отъ което една капка стои въ дѣното на чашкитъ имъ иде отъ *Ява*, захаръта отъ Антилскитъ острове, а пипера отъ Мюлюкскитъ; тоя мѣничкѣтъ қарамфиловъ коренъ е събранъ като данѣкъ отъ Маскатския имамъ, въ источна Африка. Скотовѣдеца, касапина, орача, воденичара, хлѣбара, винаря, маслара, оцѣтара, тѣкача, предача, бояджията, рудокопача, ковача, шивача, и стотини други занаятчи сж работили за тия три сѣщества. Да имахъ десетъ хиляди роби на моя служба, тѣ не можакъ ми достави половината отъ полезнитъ блага, които изобилуватъ въ тая станчка. За да направѣ

салтъ единъ гвоздей отъ тия обуца, азъ съмъ длъженъ да работѣхъ десетъ години, по 24 часа на день и пакъ не можахъ сполучи!

Благоразумний и просвѣтений читателю, немамъ нужда да ви представямъ тия честити на земята, които иматъ хлѣбъ на трапезата си и гвоздеи на обувката си. Ви ги познавате твърдѣ добръ, и кой знае да ли не сте са познали и себе? Доволио е човѣкъ въ единъ градъ да си е настанилъ работницата си, да прищелва десетина гроша на деня, и той ще има това положение.

Но ступанина на тая сиромашка къщица не знае че е ревнивъ предметъ за услищия и за мнозина други; напримеръ за руския вратаръ, който спѣ въ каца предъ палата на своя господаринъ; или за българския жетваръ който гълта праховетъ и исплевва езикъ отъ изгръването на сълзето до дълбока вечеря. Тоя ступанинъ бихъ го очудили йоще повече ако му са кажеше, че той почива по-добръ, храни са по-добръ, облача са по-добръ и че е по-образованъ отъ нѣкои рицари въ срѣдния вѣкъ и отъ всичкитъ царѣ които въспѣватъ Илиадата и Одисеята.

Но трѣбва да ви кажъ, че тоя ступанинъ не е благодаренъ отъ своето положение. Той блънува сѣщо и желае нѣщо. Това ще видимъ по-послѣ.

(Продължава са.)

ЗА ХОЛЕРАТА.

(Продължение и край).

Понеже холерата е честа гостянка по нашитъ мѣста отъ нѣкое време, то е твърдѣ разумно да са узнаватъ овреме всичкитъ нуждни предварителни мѣрки и да са показва въ сѣщото време лѣка който е най-силенъ противу тоя бичъ.

Когато нападането на холерическата епидемия са появи въ едно кое да е мѣсто трѣбва най-напрѣдъ да са постараемъ да предизвѣстимъ публиката изобщо и жителитъ частно съ всичкитъ възможни за публикуване средства, че холерата не е споредъ както мислятъ обыкновенно — толкова смъртоносна болестъ щото да може да грабне болния когото е нападнала въ растояние на 6, 4 или 2 часа. Туй фатално и неистинно мнѣние не прави нищо друго освѣнъ да уголъмява ужаса и растрейството въ ума на жителитъ, да го обезсилва, да ги обезкуражава и да ги прави така полесна жертва на епидемията. Съвсѣмъ противу това мнѣние холерата, както всѣка една болестъ, има своитъ предвѣстителни бѣлѣзи, които показватъ нападането и почването на болестята. Тия знакове сж, въ повечето случаи, едно побъркване на стомаха, неманье охота за едене или слаба една диария (скрюнлюкъ). Тѣзи бѣлѣзи, които можатъ да траятъ нѣколко дни когато не ги вземемъ подъ внимание биватъ всѣкога послѣдвани отъ послѣдния буенъ и ужасенъ периодъ, който убива болния въ нѣколко часове. За туй необходимо нужно е, щомъ като са съзрѣтъ тия първи бѣлѣзи на болестята да са съвѣтватъ отъ вѣрния си лѣкаръ, който трѣбва да пригоди за да ги побѣди.

Най добрия лѣкъ за силното поразява-

ние на тия първи бѣлѣзи е *содната възгленна кислота* (Carbonate de soude), употребявана съ доза 3 драма въ 8 онции (една онция има 8 драма) преварена вода и една онция Арабическа гона, (замкъ-араби) на всѣки часъ по една чорбяна лѣжица, диарията и диспенсията (лошо смиланье на ястието) преставатъ въ растояние на 24 или 48 часове и обыкновенната охота са възвраща. Но като искатъ да са предварадатъ, добръ е да са повтори земањето на сѣщия лѣкъ баремъ йоще единъ нѣтъ, когато горѣ поменжитъ бѣлѣзи са исчезнали съвършено.

Даже лицата, които са презрѣли било по лекоумне било по безгриженье тия необходими предпазвания, за които ний споменахми и които, слѣдователно, сж нападнати отъ нѣколко дни отъ тия ужасни бѣлѣзи, що характеризиратъ холерата, могатъ сѣщо да са избавятъ; но това неможе да стане освѣнъ съ условие да са употребятъ най-силнитъ грижи, лѣковетъ и похватности, необходими отъ стърна на лѣкаря и придружаваньето на болния, който уви! става често жертва!

Когато бѣлванията, непрестаннитъ изчистявания отъ долу и трѣпкитъ, най ужаснитъ и най буйни знакове, обыкновенната и пагубна свита на тоя бичъ, са появяватъ тогава нетрѣбва да са загубва ни една минута. Който цѣръ и да би употребили въ такъвъ единъ случай нетрѣбва да предписва да взематъ отъ него на всѣкой часъ по една лѣжица защото по тоя начинъ, трѣбва да бждатъ увѣрени че даже и съ най добрия за тая болѣсть лѣкъ, ще изгубатъ бѣдния болень.

Въ подобни случаи трѣбва да си припомнимъ че минутитъ даже и секундитъ сж часове. Така трѣбва да предпиемъ да зематъ една лѣжица или една каква да е друга доза на *всѣки пет минути*, а нѣ на всѣки часъ защото са касае да са ползуваши отъ времето до толкова до колкото е възможно. Има и нѣщо повече: цѣра, който са дали и който болния е изхвърлилъ съ повръщанье трѣбва да са повтаря *даже 4-5 жпѣи едно слѣдъ друго* до толкова до колкото баремъ единъ отъ взетитъ цѣрове до остане въ стомаха на болния. Подиръ това трѣбва да са дава цѣра съ часъ въ рѣжъ на всѣки петъ минути.

Когато слѣдъ единъ часъ, забѣлѣжатъ че най-ужаснитъ и най-характерически знакове ставатъ по слаби и по малки то тогава нека да смалаватъ честотото земање на лѣка и да захващатъ да даватъ на всѣки десетъ минути и споредъ както знаковетъ са смалаватъ или исчезватъ, да смалаватъ честото земање на лѣка и да достигатъ чакъ до тамъ щото да даватъ лѣкъ на всѣки половинъ часъ.

«Най силния и най добрия лѣкъ на който имахъ случай да опитамъ силата въ 4 смъртоносни епидемии на холерата, говори Д-ръ Фраенкеръ, е възваренната вода на прѣснитъ тютюневи листа (aqua nicotianaе); при това може да употребятъ листата на *nicot. rust.* или *tabacum* (*некъйдисанъ тютюнг*). Тая възварена вода на прѣснитъ и зелени листа не съдържава *никотинъ*, нема вкуса на тютюна и са познава само чрезъ една особна ароматическа миризма.

«Колкото за дозата тя може да са употребѣи така: една онция въ седемъ онции вода и два драма содна оцетна соль (acétate de soude), които трѣбва да са зематъ по пачина който казахми погорѣ. За жалость тоя цѣръ не са намѣрва въ нѣкоя специария на Отоманската Държава. Той са намѣрва само въ Германия, на Сѣверъ и на Югъ, въ всѣка една специария дѣто го употребяватъ не само срещу холерата но и срещу нѣкои мозъчни болѣсти, които наричатъ често *тифозна* треска отъ 30 год. насамъ. Въ Франция оше незнаятъ тоя цѣръ нито употребяваньето му; въ Австрия той са намѣрва само въ нѣкои специарии у Виена.

«Въ заключение ще кажъ, слѣдва да говори Д-ръ Фраенкеръ, че тия отъ моитъ почитенни събратия, които не водимъ отъ противни духове или отъ помисли, пожелае да опита тоя цѣръ, ще да признае изведнѣжъ безмѣрената му сила. И споредъ мое мнѣние, мисля, че щомъ си стори труда за да захване цѣреньето на тая болѣсть съ тая толкова строга точность, мисля, казвамъ, че ще може да достигне да й смали твърдѣ значително смъртностята и да я докара до сравненията забѣлѣжени въ другитъ болести! Но едно забѣлѣжване което може би да са види на ученитъ ни събратия безполезно и просто, и връзъ което азъ мисля трѣбва да са настоява толкова повече, понеже въ много случаи то е единственната причина на злочестото несполучване на цѣра, е ужаса, който въ време на епидемията обладава духоветъ, и бива до толкова силенъ щото *парализира*, тѣй да кажемъ, способнитъ на разумнитъ чловѣци и даже простото добро разсѣждане на народа. И дѣйствително какво глѣдами често когато епидемията е достигнала до най високата точка на силата си? Намѣсто да даватъ цѣра точно споредъ както лѣкаря е заповѣдалъ за да не губатъ никакъ време, най-драгоцѣнния елементъ на сполуката, — тѣ често са съвѣтватъ отъ 2-3 лѣкари единъ следъ други и съ това изгубватъ точно най благоприятната минута която можеше да избави злочестия болникъ!

«Трѣбва да са каже нѣщо и за диетата, която е нужно да са слѣдва во време на епидемията; но да исповѣдаши че тя е едно трѣбливо питанье и твърдѣ мжно за да са разгледа коренно, безъ да са не докачатъ различнитъ мнѣния на почитаемитъ и учени лѣкари. Има лѣкари, които искатъ да препорѣчатъ една диета на която основата е исключительно мѣсото; нѣкои други искатъ да позволятъ сѣщо и зеленчука съ исключение на салатитъ, краставицитъ и на овоцията, а пакъ трети позволяватъ венчко, но съ умѣренность и предпазване. Колкото за мене, говори речения лѣкаръ, азъ ще са турѣхъ своеволно при послѣдното мнѣние, но съ условия че *порцията* на мѣсото ще бжде твърдѣ малка. Исповѣдамъ че това мнѣние е малко дерзко защото, въ съпротивление на мнѣнието на повечето лѣкари, които предпочитатъ хрананьето съ мѣсо азъ са показвамъ тѣхенъ противникъ; но има много причини които спомагатъ за това мнѣние. Въобще са вѣрва, че мѣсото, а особенно говеждето, е твърдѣ хранително и твърдѣ лесно са смѣла. Това е двой-

на грѣшка. Истина е, че мѣсото не прави лесно побърквания въ стомаха но въ черния дробъ и въ бжбрецитѣ: т. е. въ злѣчкотоворнитѣ и пикочотоворнитѣ системи. Прочее, доказано е, че мѣсото, каквото и да било то има двойното неудобство да произвежда, най повече лѣтъ въ време на силнитѣ горѣщини, едно промѣнение на злѣчката и на пикочѣта, тъкмо по причина на многото азотъ, който съдържава и послѣ чрезъ нѣкои мускулни вещества, съ които е омърсено. Сега да помислимъ за знаковетѣ, за явленията, за смущенията най послѣ второстепенни, които то произвежда въ всичкия организмъ: тогава, мисля, че и най ревностнитѣ партизани на това храняне ще са подвоумятъ за да го препорчатъ безъ мѣрка.

«Слѣдъ като претеглихми здраво за и противъ началата които са относатъ до хранянето, азъ ще препорѣчамъ за подобръ, слѣдва Д-ръ Фраенкелъ, съ рискъ да са намѣрихъ въ оппозиция съ почтенни и учени събратни, малко мѣсо но повече зеленчукъ изобщо, съ исклучение на боба, на сладкия грахъ, на рѣпата и на рапонитѣ (navets); най повече плодетѣ но съ единичкото това предпазване да не пиемъ вода изведиждъ слѣдъ като ги изядемъ, защото това може да произведе слаба една диярия, но при това употребяването на добръ оздрелитѣ плодове въ хранянето е добротворно и полезно за здравето. И. Г. К.

НОВИ КНИГИ

Пикильо Алиага или Мавритъ въ царуването на Филиппа III, романъ отъ Евг. Скриба, превелъ Н. Михайловски, издава Българското Печатарско Дружество *Промышление* въ Цариградъ. — Като си е турило за главна цѣль да доставя въ българската книжнина книги такива, които, като занимаватъ, въ сѣщото време да ползватъ читателя, Печатарското Дружество трѣбаше единъ день да са залови и за изданието на нѣкои романи. При другитѣ си издания, които са отличаватъ колко-годи въ избора си, то трѣбваше да приложи единъ день и нѣкое романтическо произведение. И дѣйствиелно романитѣ, но добритѣ романи, можѣтъ да извършатъ най-сполученно началото: «да са ползува, като са забавлява» Тая е и върховната цѣль на романтическата школа, която е толкова напѣднѣла въ наше време. Ний са готвяхми вече щото Българското Печатарско Дружество «Промышление» да ни поднесе занимателния и многинтересенъ испански романъ на *Сервантеса*, който носи названье «Донъ Кихотъ» и който, по всемирната си популярность, е станѣлъ вече всеобща поговорка въ книжнината и въ разговора на всички народи. Ний очаквахми Донъ Кихота, защото това ни обаждаше едно обевление отъ Дружеството. Но додѣто ожидахми поевенъето на смѣшния *Донъ Кихотъ*, който ще разсмѣе не малко български читатели и който ще са събере съ не малко Донъ-Кихотовци нашени, ето ви единъ други романъ, който е написанъ по французски отъ Евгения Скриба и който на български са превежда отъ г-на Н. Михайловскаго. Тоя

романъ носи названье *Пикильо Алиага или Мавритъ въ царуването на Филиппа III*, и го издава енергическото Печатарско Дружество «Промышление». Не знаемъ по коя причина не е издаденъ йоще на свѣтъ *Донъ-Кихотъ*, но въ прибръзването на издаването на *Пикильо*, като че ли има едно тънко съображение. Дружеството е смѣтижло, сѣкашъ, да приготи чрезъ тоже веселия и доволно забавенъ романъ на *Скриба* българския читателъ, за йоще по-веселия и йоще по-занимателенъ романъ на *Сервантеса*. Ний са надѣвахи, че читателитѣ на *Пикильо* ще останѣтъ благодарни отъ съчинението, отъ съдържањето и превода му на български, който е хубавичко направенъ.

Като свършвахми ний ще забѣлѣжимъ на «Промышление» да побърза и съ изданъето и на другитѣ томове отъ *Пикильо Алиага*, защото ония, които сж прочели първия и втори томъ, очакватъ съ нетърпѣние продължението и свършека на *Пикильовитѣ* подвизи. Йоще повече ний ще му припомнимъ и това, че то ще стори твърдѣ добръ ако промисли и за *Донъ Кихота*, прочитанъето на когото ний отъ сега препорѣчвахми на българската публика. Не вреди че, «рибата е въ морето йоще, а ний приготвяхми лѣжницитѣ».

* *

Книжарницата на г. Хр. Г. Дановъ е издала тия дни една *Числителница* съставена отъ А. Малининъ и К. Бурянинъ (отъ деветото издание) прѣвелъ Хр. Д. Павловъ, частъ първа. Единъ бешликъ е цѣната на първата частъ на тая нова числителница, на която втората частъ била вече турена подъ печатъ. Когато ни са достави и втората частъ, ний мѣркахми да кажемъ нѣколко думи върху превода на г. Павлова, който не е суетенъ.

Нещъ вече риторики,
Нито голи фрази;
Тѣ немогатъ да премахнатъ
Злинитѣ отъ назъ;

* *

Тѣ немогатъ да отнематъ
Моята неволя
Която е въ менъ убилъ
И сила и воля.

* *

Кажете ми що да стора,
За да са прехраня,
Че за мене твърдѣ тѣшко
Време вече настана.

* *

Азъ работя, азъ са труда
Нѣ пакъ азъ самъ гладенъ;
Вовъ моята татковина
Стоя, като страненъ;

* *

А вие ми говорите
«Нужно е търпение,
За да можемъ да получимъ
Отъ Бога спасение.»

* *

Приближете при моята
Кѣща разрушена,
Испитайте защо стой
Тѣй осамотена;

* *

Испитайте издѣлоко
Мойто положенье,
На тогази ма учете
Съ подобно ученье!

* *

Ей кажете що да стора,
За да са прехрана,
Като за мене твърдѣ тѣшко
Време вече настана.

М-въ.

ВЖТРѢШНИ НОВИНИ.

Цариградъ, 19 Юлия, 1875.

Най-подиръ, слѣдъ поканване отъ нѣколко пѣти, слѣдъ телеграфисване и дваждъ и триждъ, ний имамъ въ столицата синодалния членъ, самоковския владика г. Доситей. Защо тоя младъ владика са е отричалъ до сега да дойде по-скоро въ столицата и да поработи въ качеството си на избранъ членъ отъ Синода за толковато и толкова ненаредени работи въ Екзархията, ний не можемъ да знаемъ, и за това нѣ намъ са пада да издирвахми. Не можемъ обаче да не забѣлѣжимъ съ жалостъ, че подобна постѣпка, сирѣчь да са вика единъ владика отъ черковното си началство и веднѣжъ и дваждъ, а той да не идва, това не е твърдѣ утѣшително. То ще каже да не зачитамъ онова началство отъ което очаквахми работи и работи грамадни! То ще каже да убивамъ, да поразявахми и унищожавамъ сами авторитета му, когато напротивъ намъ принадлежи да са грижимъ за утвърдяването на тоя авторитетъ. Жалното е особито въ това, че личности като свето-Самоковский отказватъ да принесѣтъ своитѣ умни и богословски способности за устроението на недоустроената ни Екзархия, че тѣ сж вмѣрлушатъ именно тогава, когато отъ тѣхъ са низискватъ жертви и дѣятелность, че тѣ са вшундубурятъ въ такива обстоятелства, когато тѣ сами трѣбаше да са поевятъ на сцената съ най-висока абнегация, да развиятъ най-енергическа дѣятелность и да покажатъ примѣръ достоенъ за подражанье отъ всичко наше високо духовенство. Това е жално, казвахи ний, и това не бихми желали да забѣлѣжимъ други пѣтъ за лица, отъ които е и Свето-Самоковский, и за които ний искахи да говоримъ по съ други думи. Но нека кажемъ било що било и нека почакахи да видимъ плодетѣ отъ присѣтствието на г. Доситея въ Синода.

* *

Говоримъ за Синода; но за кой Синодъ? Синода, споредъ Устава, състои отъ четири души, а ний до вчера отъ членовѣтъ на тоя Свети Синодъ имамъ всичко-всичко само пѣргавия и просвѣтениния русенски владика г. Григория. Що искате подиръ това? Работа? Та работа са върши съ хора, а отъ нашитѣ хора единъ бѣга *низъ баиръ* а други *вззъ баиръ*. Както дѣятелността на нашитѣ общественни работници, така и дѣятелността на тия които стоятъ въ Екзархията, са оприличава най-добръ на оная многотрудна дѣятелность на лебедя, рака и щуката, които толкова работили, така енергически теглили общитѣ кола, всѣки на кѣдѣто му би било по угодата, щото колата и во вѣки вѣковъ оставали все на сѣщото мѣсто! Подобна дѣятелность нанстина заслужва да ни привлѣче вниманъето и да са попитамъ йоще единъ пѣтъ, кѣдѣ смѣтахми да отидемъ съ тоя свой вървежъ и немами ли намѣренне да поклатахми нашитѣ кола поне къмъ една посока? Немами ли намѣренне да са помръднемъ отъ тая точка на която ни оставихъ обстоятелствата преди комахай четири години? Немами ли най-подиръ поне мисълъта да

работимъ за прокарване единъ проломъ презъ това безсходно положение, съществуващото на което днесъ бихъ са наели да отказватъ едва ли нѣ най-последнитѣ идиоти и молюски отъ човѣшкния родъ?

* *

Но нека оставимъ за малко Екзархията и да видимъ що са върши около нея.

Както видѣтъ нашитѣ читатели въ дописката ни отъ Ортакою, испититѣ на училището за малкитѣ въ Ортакою българчета станжли минжлата недѣля и отговоритѣ на младичкитѣ дѣвойчета и момчета били доволно удовлетворителни. Йоще, утрѣ недѣля, щѣло да стане нарочно събрание, което щѣло да има, както са научавами, за цѣль да размисли върху улущеннето и уреждането на училището за малкитѣ. Събрането щѣло да са държи подѣ председателството на Доростоло-Червенския владика. Всичко това ни дава поводъ да кажемъ нѣколко думи за училището на Ортакою, около което станжхх толкова шумове и върху което не малко глупости са разнесохъ и изъ обществото и изъ вѣстникарството.

Училище за малкитѣ на Ортакою трѣбва да има, защото тамъ има нѣколко български фамилии, които иматъ своитѣ момченца и момиченца.

Но ний както и други пжтъ сми загатвали, не можемъ да разберемъ какво ще каже, дѣто това училище по мнѣнието на нѣкои си, трѣбвало да са издържа отъ Екзархията съ екзархийски, сирѣчь съ общенародни пари. Ний питамъ тия прокопсани людѣе, кои сж резонитѣ, споредъ които тѣ налагатъ това тѣхно искане? Училището на Ортакою има ли нѣкоя общенародна черта или е просто и чисто едно махаленско училище на нѣколко Българи? Ний ги питамъ йоще, какво бихъ казали, ако нѣколко Русенци или Пловдивци поицяхъ отъ Екзархията да поддържа нѣкое мѣстно тѣхно училище? Най-подиръ, могатъ ли ни каза до колко е достоѣно за самитѣ нѣколко заможни челяди въ Ортакою да са издържа училището, което посѣщаватъ тѣхнитѣ дѣца, отъ общенародни пари? Ако тѣ отговорятъ на тия наши питання, ако тѣ ни докажѣтъ и ни убѣдѣтъ въ противното на нашето мнѣние, ний сми готови да пристанемъ наедно съ тѣхъ и да искаме отъ Екзархията поддржането, покровителството и грижата за Ортакойлийското училище. До тогава обаче нека ни позволятъ да казвами открито, че всѣка лепта давана изъ ковчега на Екзархията за поддржане на едно училище за нѣколко не сиромашки дѣца въ Ортакою, е злоупотрѣбение и воиююще злоупотрѣбение. Да прибѣрзамъ обаче да приложимъ и това, че една самоволна субвенция отъ екзархийския ковчегъ може да са внесе за поддржането на това училище. Тая субвенция може да са извини съ това че, Екзархията помага за ония сиромашки чада, на които родителитѣ не сж въ състояние да дажѣтъ една каква-годѣ часть за поддржането на училището.

А какъ ще са поддържа училището за малкитѣ на Ортакою, питатъ нѣкои си.

А какъ са поддржѣтъ толковато училища по нашенско? отговарями ний. Или пжкъ, ако немаше наше училище

на Ортакою, кждѣ щѣхъ да пращатъ дѣцата си българскитѣ челяди на Ортакою? Не въ нѣкое нѣмско, грѣцко или арменско училище ли? Е добръ! Тогава не щѣхъ ли тамъ да плащѣтъ всѣки за дѣтето си по една лира най-малко на мѣсеца, което за година прави дванадесетъ лири? А 20 по 12 = 240 тур. лири и като туримъ за нѣкои волни помози и за една малка субвенция отъ Екзархията лир. т. 100 ний ще имамъ 340 лири турски, съ които може най-лесно да са издържи училището на Ортакою, безъ да са мѣси и грижи за това Екзархията, (както искатъ това нѣкои умници) която си има доволно други главоболни. Но додѣ чаками да видимъ какъвъ ще бѣде резултата отъ утрѣшното разискване, по тая работа, ний ще попитамъ, кой са грижи, за кого са оставя да помага на прочутото едно време училище на Фенеръ и въ какво състояние са намѣрва то?

Курие d'Орианъ въ единъ отъ послѣднитѣ си броеве говори твърдѣ строго за каймакитѣ и мюдюритѣ. Той казва че нѣколко десетки отъ тия хора свалени по една или по друга причина стоятъ та чакатъ кѣсметъ си, който зависи отъ волята на валията. Лошавото е това, че отъ тия хора мнозина иматъ рекомандация отъ нѣкое високостояще лице въ столицата и валията много пжти са вижда въ невѣзможность да отхвърли дошлия при него *каймакминъ* или *мюдюринъ*. Така въ Туреко са избиратъ мѣстата за челоуѣцитѣ, а нѣ челоуѣцитѣ за мѣстата. Много пжти дору са изнамѣрва нѣкоя нова служба за да са захване отъ нѣкой препорѣченъ до валията чиновникъ. Като такава служба са показва на *бившия мухасебеджия* въ Тулча.

Правителството, казва Курьера, не трѣбаше да избира за каймаками хора, които са препорѣчватъ само съ това че сж били *чубукчи* или *ушаци* при нѣкои паши. Управлението на казити не е нѣщо нищожно: отъ това управление зависи благоденствието на Държавата. Въ Дунавския вилаетъ лошакия изборъ на каймакитѣ е причинилъ много лошабини. Като примѣри сж показватъ *дели Неджибъ-Ага*, бивши каймакамъ въ Плевенъ, който са е прославилъ съ нѣкои лудини. Други примѣръ, *Ловчели Ахмедъ ефенди*, тоже доказанъ за налудничевъ, а сега членъ отъ русучкото сѣдилище. Чудно нѣщо е казва *Курьера* какъ обичливия валия му е отетжилъ едно толкова деликато мѣсто, като му са е забѣлѣжило отъ много лица изъ меджлиса, че Ахмедъ ефенди е боленъ нравственно. Върху венчко това *Курриера* привлича внимането на Правителството въ днешнитѣ обстоятелства, когато една преобразователна комисиия полага всички грижи за подобряване на икономическитѣ дѣла въ Държавата.

Въ една статия подѣ заглавие: «Заплатитѣ, тайнитѣ, солдията — (остатѣкъ отъ платка)», *Ла Тюрки* са заврѣща да каже нѣщо по поводъ на новата мѣрка за сваляне на мѣсечинитѣ. Тя хвали Ессадъ паша, който е заченжлъ въ своя умъ идеята на тая реформа твърдѣ отколѣ и който я е обмислилъ отъ всички стѣрни преди да я извади на явѣ. Меж-

ду това *Ла Тюрки* прибѣрзва да каже и това че като отъ една стѣрна са земаатъ тѣзи мѣрки за намаляването трѣба да са обѣрне едно най-строго внимание въ редовното исплащане на различнитѣ мѣсечини, които иматъ да земаатъ чиновнитѣ. Като отъ една стѣрна имъ са зема, то отъ друга тѣ трѣбова да са награждать. И дѣ въ други държави е видѣно и чувано това, сирѣчь дѣто войскаритѣ и чиновнитѣ да иматъ да земаатъ по 5—6 и по повече мѣсечини? Такова нѣщо ний не знаемъ да става никждѣ въ свѣта.

Освѣнтъ това, тайнитѣ на пашиитѣ и на мюширитѣ сж толкова голѣми щото като не имъ трѣбѣтъ тѣ ги продаватъ съ една съвѣстъ долния цѣна на различни лица. Защо това? Когато мѣсечинитѣ сж доволно за поддржането на тия чиновници защо имъ са даватъ излишни *таини*, каквито не съществуватъ никждѣ въ другитѣ държави. Ако Правителството унищожи тия излишности, ний ще му ржкоплещемъ.

Четемъ въ *Напрѣдѣкъ*: «Пишѣтъ ни отъ Солунъ, че по слѣдствие на оплакванията отъ Цариградската Патриархия, ужъ че истилиямитѣ на полянската епархия не са извършили редовно, В. Порта била заповѣдала да са извърши повторително истилияма въ тая епархия, който и почнѣлъ и въ който едно отъ три тѣхъ малки села, които въ първия истилиямъ са произнесли въ полза на патриархията, сега са обѣрнѣло и дало гласа си за Екзархията. Заповѣдъ била испратена и въ Дойранъ за да са извърши истилияма и въ тая казаа. Сжщо тѣй са била испратила заповѣдъ отъ вилаетското начальство и въ Струмицѣ и въ Тиквешъ за да са извършатъ истилиямитѣ, но защото тая заповѣдъ не са положила до сега въ дѣйствие, Екзархията щѣла да подаде такриръ, за да са заповѣда по телеграфа да са испълни В. Емирнаме.»

Дописника на *Фаръ дю Босфоръ* изъ Сан-Петербургъ между другото му пише и слѣдующето, което интересува не малко българскитѣ ни читатели: «Важно нѣщо е играта, която поченва да са разиграва въ нашитѣ официални сфери. Тая игра става отъ едно ходене на-горѣ на-долѣ на лица отъ високо политическо поприще, които сж устѣили завчасъ потрѣбата да обхождатъ Европа на всѣкждѣ безъ да забравятъ Турция, или по-право да кажемъ, като я предпочитатъ специално за арена на пжтуването си, за дирение на популярность. Да ви кажѣ само единъ примѣръ за частния съвѣтникъ г. Тертиуса Филипова, когото грѣцкитѣ вѣстници нарекохъ не знамъ защо, генералъ Филиповъ. Тоя господинъ, който занимава твърдѣ важни служби въ контролния департаментъ на държавата, са радва тука на голѣмо уважение поради своитѣ клерикални и славифилски тежнення.

Стария секретаръ на покойния графъ Толстой, когато тоя държавенъ мжжъ, преди десетъ години, бѣше императорски прокуроръ при Св. Синодѣ, г. Т. Филиповъ, преданъ на своя началникъ, бѣше най-распадения еллинофилъ въ цѣла Россия. Неговата привѣрзанность изобщо къмъ Грѣцитѣ и частно къмъ Цариградската Черкова му причини по

него време много прѣки нападения отъ покойния Гилфердинга, който гърмѣше съ дѣвическия си гласъ противъ Великата Черкова и буйно защищаваше българскитѣ владци. Г. Филиповъ обнародва тогава много брошури сръщу *смишнитѣ* и *противо-религиозни* (негово изражение) искания на Българитѣ. Това му докара обичъ отъ неговия прочути началникъ и едно добро мѣсто въ контрола на Държавата. Поделоненъ тамъ, г. Филиповъ промѣни малко по-малко боя и отъ Византофилъ, какъвто бѣше той, станъ най-червенъ панславистъ.

Това придоби за г. Филипова всичкитѣ милости на графиня Блудовъ и неговото поприще би осигурено. За сега освѣнъ реченнитѣ служби, които занимава официално, той е още прилѣжентъ членъ отъ панславистския комитетъ на нашата столица, и, увѣряватъ ма, единъ отъ подъ-председателитѣ му. Сега оставамъ на остроумието на читателя да извади що то е отъ фактитѣ, които ви явихъ и за пѣтуването, което той е предприелъ, казватъ, за велика слава славянска и българска. (Ний не знаемъ що ще извадятъ *Фаръ дю Босфоровитѣ* читатели; ний обаче извадихми че неговия дописникъ е едно отъ ония сѣщества подъ сълицието, които треперятъ отъ думата: *панславизмъ*, — безъ да разбиратъ и проучатъ негово значение. Р.)

Подиръ частния съвѣтникъ и подпредседателъ на панславистския комитетъ, има още други пѣтници, които оставатъ блатата на свето-Петровския градъ за да видятъ отъ близо *тая хубава и толкова интересна* България. Вѣроятно е, че тия господа ще преминатъ презъ Цариградъ; но то не е вѣрно; това което можъ ви увѣрихъ то е, че нашитѣ комитети испроваждатъ сѣщо на различнитѣ наши консулата много връзки съ черковни и други кнѣти за развитието на нашитѣ мили братя, Славенитѣ.

Хюсеинъ-Авни паша, бивши управителъ на Смирненския вилаетъ, са наименовалъ за главенъ управителъ въ Кония на мѣстото на Хюси паша, които са наименовалъ за Брусенски валия. Защото Хюсеинъ-Авни паша са намѣрва отъ нѣкое време въ Франция за поправление на здравето си, телеграфисало му са отъ Портата да отиде на право за поста си. *Басиретъ* казва, че болестъта на Хюсеинъ-Авни паша го неоставяла още да са върне отъ Европа.

Страшенъ пожаръ станжлъ въ Мекка, който траялъ до двадесетъ часа. Помежду изгорѣлитѣ кѣщи, забѣлжватъ сарая на Шерифа отъ светия градъ, Абдулъ Мехмедъ ефенди. Тоя сарай е билъ най забѣлжителното здание на мѣстото, отъ което останали само стѣнитѣ.

Пишатъ отъ Шуменъ, съ дата 9 юлий: «Отъ четири дни насамъ поройни дѣждове ваятъ. Желѣзния пѣтъ са развали на много мѣста и вчера са прекъснѣ ходянето по него. Но днесъ желѣзницата почва пакъ да работи, благодарение на залѣганята на чиновницитѣ, които повикахъ на помощъ повече отъ 800 работници».

Пишатъ отъ Руссе: «Послѣдния ураганъ въ нашия градъ причини голѣми

загуби на полескитѣ жители; много вошки сж развилихъ отъ града. Отъ тогава времето е много промѣнено, ний имамъ по нѣкога бури, а често дѣждове. Ако тая киша са продължи, много е страшно да не понижатъ житата (снѣпето).»

Напоследньо ний вѣстихми че главнитѣ вилаетски управители са раздѣлятъ на двѣ категории споредъ заплатитѣ си. Както са научавами по 25 хил. гроша мѣсечина щѣли да получаватъ управителитѣ въ Багдадъ, Русчукъ, Манастиръ (Витоля), Сирия, Критъ, Йеменъ и въ Триполи. Всички други управители на брой 15 ще влязатъ во втората категория и ще приематъ само 20 хил. мѣсечна заплата.

Халилъ-Шерифъ паша, нѣкогапентъ *Харджие*, са наименова турски посланикъ въ Парижъ, на мѣсто Али паша, който са опредѣли валия въ Измиръ.

Управлението на румелийскитѣ желѣзни пѣтница рѣшило да намали отъ 1 августа тарифата си за пѣтницѣ и за пренасянето.

Пишатъ отъ Видинъ: «Тукашнитѣ десетѣци са продадохъ на молтезинитѣ и тѣ сторихъ 14,400,000 гроша. Кое то ще каже че и тая година, нашитѣ молтезини — ошурджии наддадохъ 1,288,000 гроша върху произведението отъ минжлата година.

Турки казва, че Правителството следъ като употребило всичкитѣ помирителни сръдства за да вкара въ реда немирницитѣ въ Ерцеговина, най-послѣ зело строги мѣрки сръщу тѣхъ.

Нѣкои вѣстници казватъ, че за напредъ Правителството щѣло само да събира десетѣцитѣ, безъ да ги излага за наддаване. За опитъ това събиране щѣло да стане тая година само въ една областъ на Държавата.

Вчера стана испитаньето на 26-тѣ ученици отъ българското училище на Фенеръ. Обряда са председателствувалъ отъ бившия пиротеский владика г. Партеий. Споредъ возраститѣ имъ, отговоритѣ на ученицитѣ бѣхъ добри. Испитаньето слѣдва и днесъ. Като са обръща seriously вниманье за урежданьето на училището за малкитѣ на Ортакою, не е ли необходимо да са поработи и за урежданьето на фенерското? питатъ нѣкои.

Пишатъ ни отъ Враня: «Милошъ-Милоевичовитѣ пропагандисти правятъ всѣ какви лижби въ нашия градъ. Тѣ отколъ са бѣхъ закалили да изгонятъ работливия ни учителъ г-нъ Н. Шпешеджиева, защото той имъ прѣчаше твърдъ много въ изпълняването на тѣхнитѣ мисии: да лѣжатъ простодушното население че то е сръбско, да го маматъ съ политически обѣщания и да му даватъ безплатно всѣ какви книги и брошурки.

Най-подиръ пропагандиститѣ сполучихъ. Тѣ като са показватъ за патриаршески привърженици, правихъ, смѣдихъ, додѣто зехъ на своя стѣрна тукашния каймакаминъ. Послѣдния безъ ни-

какъвъ кабахатъ даде оставката на учителя, когото испроводи хъ ученицитѣ му съ сълзи и плачове.

Трѣба да ви обадѣхъ, че пропагандата на сѣрбскитѣ Милошъ-Милоевичовци върлува не само тукъ въ нашия градъ; главното ѣ станице е въ Нишъ, а второстепенни отдѣления сж разпрѣснати въ Враня, Скопия, Призренъ, Прищина, Куманово, Велесъ и въ околноститѣ. Тайнитѣ ѣ явни агенти проповѣдватъ скорото влизанье подъ тѣхна власть на Стара Сърбия (!) и на Босна.

Тѣзи манери на дѣйствие отъ стѣрна на нѣкои Сърби не ни стоплюватъ никакъ сѣрдцето и ний не можемъ да не попитамъ, до кога ще са въодушевяватъ тѣ отъ идеи, които не можатъ да бѣдѣтъ освѣнъ во вреда на два съпрѣдѣлни народа?

Защо нанстина тѣ изработватъ днесъ испжжданьето на Шпешеджиева изъ Враня! Защото Милошъ-Милоевичовитѣ не сж съ Екзархията а противъ нея; защото тѣ гледатъ на Шпешеджиева като на екзархийски агентинъ и защото за тѣхъ Екзархията ни е: инквизиция и шпионлуци.

А въсползувани отъ нѣкакво си емири наме изъ Стамболъ, което поржчвало испжжданьето на нѣкои размирни учители, тѣ го представяли като такъвъ на мѣстнитѣ власти, и свършено!

Е добръ! сега що ще стане съ г. Шпешеджиева? Кой ще го защити? Нашето екзархийско Началство ще ли си даде трудъ да распита поне за тая работа?

Бѣл. Ур. Амц у васъ тамъ въ Враня нема ли никакъ живи души, които да излѣзатъ предъ каймакамина и да му расправятъ, кое е правото и кое е кривото? Екзархията! Екзархията! Екзархията остава да повиками утрѣ да ни храни и облича, защото сми сиромаси и нема що да ядемъ. Доволно сми са надѣвали отъ Екзархията за всичко и всичко! Време е да са просвѣтимъ!

Търново. Пишатъ отъ тоя градъ до *Напредѣкъ*:

«Главната причина за назаднячавостъта на общественитѣ работи въ Търново не е другъ никой освѣнъ самитѣ търновски граждани или по добръ да кажѣхъ, общината и сѣвѣта. Тия двѣ светили сж докарали работитѣ до едно съвѣсно безіеходно положение и пакъ малко ги е грижа за излѣзването имъ отъ това криво направление. Общината и Сѣвѣта са не сбиратъ на едно мѣсто за да дойдатъ до едно заключение, че трѣба съ сѣединени сили да работятъ, ако искатъ поправлението и трайността на общественитѣ си заведения. Ако си припомнимъ историческия животъ на тоя славенъ градъ, и видите днешното му положение, вий ще ми отдадете право да извикамъ: О! дѣ са нашитѣ прадѣди да погледнатъ окаянитѣ си потомци какъ са каратъ и си ваятъ очитѣ за магарѣшката сѣнка!? . . . Жално!

«Впроста за 60 пари, който са подигна отъ нѣколко време насамъ между епархиотитѣ и Търновцитѣ, може да послужи като най добъръ фактъ за лошитѣ сѣдствения които сж доведени чрезъ *инатчилика* на общинаритѣ и сѣвѣтницитѣ; защото ако не бѣше *инатчилика* и у единитѣ и у другитѣ, на вѣрно бихъ дошле до едно споразумѣние тѣй както прила!

«На вредѣ са говори: кой ще бѣде бѣдущия намѣстникъ на покойния ни митрополитъ г-г. Илариона. Споредъ мене важното е, че дохожданьето на новия архипастиръ ще каже най добръ у кого е вината, да ли у Търновци или у архипастиритѣ! Обходата на днешния архиерейский намѣстникъ ми дава право да са обѣрна съ всичкото си почитанье къмъ екзархийското ни началство и да изразѣхъ мнѣние, че трѣба частъ напредъ да предложимъ за кан-

дидати потребните лица за търновския митрополитски престо̀л. Работитѣ не търпѣятъ отлагане на време.»

До колкото можемъ да научимъ съ много дирки и предирки, въ Екзархията малко са грижатъ за това питане. Или ако са грижатъ то е тайно, скришно и дверемъ затворенимъ така що единъ день ний ще имами честѣта да узнаемъ нѣщо извършено по тая работа, което не може да е по интереса нито на епархията нито на Екзархията. Йоще единъ път казвами ний и призовавами екзархийското началство да прегледа праведното уреждане на Търновската епархия. Прозбѣтъ на тѣжителитѣ, които искатъ удовлетворение, трѣбва да са искаратъ на явѣ. Всичко което са върши въ тъмнината не може да бѣде за полза на народа. А кои ще да бѣждѣ кандидати за Търновската епархия?

Севлиево. — Пишатъ до «Источно Време»:

«Провидѣнието са готви да награди щедро трудолюбивия земледѣлецъ. Но уви! тая награда му са отнима отъ злоупотребителитѣ, които гѣмжатъ по нашитѣ мѣста. Разбойничесвото е zelo тука голѣми размѣри. За да са опишатъ всичкитѣ приключения станѣли отъ нѣколко време насамъ би било дълга и широка работа; за туй азъ ще са ограничиж да ви изложѣ само ония които сѣ станѣли тия дни: тѣ сѣ достатѣчни да ви покажатъ какъ са мѣнялиятъ тука царскитѣ закони. Нѣщо прѣди двѣ недѣли двама кѣрджи, като са връщали отъ полето съ кожи, срѣщатъ ги двама трима черкези и слѣдъ като ги нашерили съ камитѣ си зематъ конѣтѣ имъ и отиватъ да ядѣтъ, тамъ на близо при единъ овчаръ. Кѣрджиитѣ, по лаянето на кучетата, познали че сѣ тамъ; става тогава една и дошелъ въ града да обади на властѣта. Отива при каймакамъ бея и му расказалъ подробно приключението. Нѣмъ вѣстѣто да побърза да улови злодѣйцитѣ, каймакамина му казалъ: «главитѣ ви да са на половини пакъ не отивамъ да ги гоня по това време.» Черкезитѣ обаче като са набли при овчери, заминали си; срѣщнали изъ пѣтя, край селото Добромирка, единъ турчинъ и го убилъ. Селенитѣ, като узнали това, стичатъ са върху имъ, и слѣдъ като убиватъ едного отъ тѣхъ, другитѣ олавятъ и заедно съ конѣтѣ ги докараха тука на правителството. Миналата срѣда са обраха двама Българи край града, като отивали на пѣтвенския пазаръ. Двама Българи бихж преди десетъ дни толкова злѣ что животѣ имъ е въ опасность. По-миналата нощъ 7—8 души турци разбиватъ вратата на едного българина и като нахлуватъ, грабноватъ жената му и я отнасятъ вѣтъ отъ града, дѣто я пуцатъ чакъ на другата сутрина. Злодѣйцитѣ оставатъ ненаказани и до днесъ, нѣ причината на всичко туй са нашитѣ азии за които до пѣти ще ви пиша.»

Ортакъю, 18 Юлия, 1875.

Тая недѣлнитѣ новини въ Ортакъю сѣ една отъ друга по-шумни. Въ недѣля (на 13-й того) имамѣ испити; въ сѣббота посрѣщахѣ самоковския владика и синодаленъ г. Доситея.

И така вий видѣте че Средноселската ни колония е била доволно вълнувана тая недѣля, че разговоритѣ сѣ били твърдѣ распалени и че посѣщенитѣ не сѣ били твърдѣ малко. Но да оставѣмъ тѣзи нѣща, които малко интересуватъ читателя и да дойдемъ на работа.

За испитанието изъ училището за малкитѣ не пѣж да ви пиша твърдѣ много. Познаватъ сѣ всѣкому типическитѣ формалности, които предшествуватъ и испровержатъ всѣки испитъ. Колкото за самитѣ отговори на ученикитѣ, тѣ бѣхж доволно удовлетворителни, ако нѣ абсолютно то поне относително. Можихъ да забѣлѣжѣ само, че нѣколцина говоряхъ за по-голѣми надѣжди неосуществени, та въ това не знаемъ до колко може да иматъ право тия хора, като тѣ не сѣ зели въ съображение обстоятелствата, въ които е живѣло училището на малкитѣ въ Ортакъю. Отъ своя страна азъ съмъ на мнѣние, че тия които сѣ работили за подобряването на това училище,

ако и малцина, работили сѣ отъ присърдце. Музюлюбивитѣ членове на женското настоятелство: г-жа Е. Караминкова и г-жици З. Чалжоглува и М. Чомакова сѣ показали презъ годината значителни залѣгания и пригोधвания за тоя храмъ на първоначалното учение, както ма увѣряватъ мнозина свѣдущи въ работитѣ на училището. И както ми сѣ струва, ако прѣчкитѣ на пѣтя имъ не би били не значителни, то навѣрно плодѣтѣ отъ испитѣ щѣхъ да бѣждѣ по-утѣшителни и по-удовлетворителни. Желателно е прочее за напредъ щото поменатитѣ просвѣтени лица да намѣряхъ и други сподвижници и съперници отъ хубавата и по-чувствителната ни половина въ Цариградъ въ дѣлото, за което тѣ сѣ посветили толкова ревностна дѣятелностъ.

Като е думата за училището на малкитѣ въ Ортакъю, трѣбва да ви кажѣмъ и това, че за неговото подобряне и добро уреждане са зематъ сериозни мѣрки. Днесъ са раздадохъ призователни билети, които свикватъ на събрание за другий день, въ недѣля, всичката отборна часть на Средно-Селската ни колония. Това събрание ще са държи подъ предсѣдателството на Доростоло-Червения владика г. Григория, и ще има за предметъ на разискване: какви мѣрки трѣбва да са зематъ за да са улучни училището. Да видимъ ще ви кажѣ азъ, какво ще са измѣти отъ това събрание. Во всѣки случай, ний трѣбва да са надѣваме че това събрание ще обрне надлежаче внимание на въпроса и че то не ще рѣши да са положи въ гробъ едѣя породеното дѣтенце—училище.

Но да оставимъ ли училището и да ви позанимаѣмъ съ други предметъ? Това бихъ желалъ да направѣмъ, толкова повече като не е да липсва материя за дописката ми изъ Средното село. Има да ви са пише по въпроса на Търновската епархия, за Синода, който е на организуване, за Настоятелството на бѣднитѣ училища и за Чаталие, на което издаването тая недѣля било положително, при всичкитѣ прѣчки, мѣжнотии и капани, които му полагали нѣкои си любители на българската книжнина. Но понеже не ми позволяватъ да са простирамъ много азъ оставямъ за допѣти. За сега: Добро видѣние!

ВЪНКАШНИ НОВИНИ.

Англия е такава страна дѣто свободнитѣ идеи намѣрватъ най-широко поприще и прилагане. На 15 отъ тоя мѣсець единъ депутатъ отъ парламента, сѣрѣ Карлъ Дилке, е говорилъ едно таква слово, което ако бѣше казано въ друга страна, а нѣ въ Англия, би сторило оратору най-буйни нападения и найнизки и нищожни възражения отъ стѣрна на умницитѣ консерватори. Нека не угълѣмяваме важността му нито сътината му; но приема който е направенъ на тая рѣчь очертава напредничавия духъ, който въодушевява английската аристокрация и струва ако не симпатията, то поне почита на демократитѣ. Въ това отношение ний искаме да кажемъ нѣщо за рѣчѣта на сѣрѣ Дилке.

Отъ всенкитѣ закони, върху които почива политическата система на Англия, безпрекословно, нема по-недостатѣченъ отъ избирателния законъ. По тая часть има потребѣа отъ голѣми реформи; а за тия реформи е говорилъ депутатина събуйность и точность забѣлѣжителни. Той посочилъ на недостатѣчното образуване на колегийскитѣ избори. Безъ да са вуща въ риторически фрази, въ доктринални отвѣченности и въ ораторски манери, въ своята рѣчь Дилке е говорилъ съ цифри и поучителни сравнения между разнитѣ изборни доноси.

Ето единъ поразителенъ примѣръ, който става днесъ въ Англия. 72 избирачи могѣтъ да испратѣ да засѣдава въ об-

щинския парламентъ депутатъ отъ тѣхъ си, когато отъ друга стѣрна единъ отъ най-влиятелнитѣ и препорѣчени кандидати не сполуча съ 19,000 гласа. Това поразително неравенство е заслужавало обвинения, и то повече не може да са търпи. А между това сѣрѣ Карлъ Дилке и неговитѣ не искатъ да са върши зачасъ; той иска да стане онова което са вижда законно на тия, които са занимаѣтъ върху изучаването на питането.

Това чисто радикалко мнѣние е било предметъ на сериозно разискване. То са е развило съ свобода, съ учтивост и сѣрѣ Дилке не е билъ названъ *демагогъ*, неприятелъ на публичния миръ, нито революционеръ и съ други подобни прозвища, които въ други страни бихж прѣсѣкли жицата на разговора му. Първия министъръ на царцата, началникъ на управлението, г. Дизраели, му отговорилъ сериозно безъ да го товари съ всички престѣпления, които е възможно да сторн противъ социалния редъ. Най-послѣ трѣбва да кажемъ, че въ камарата на общинитѣ 129 гласове припознали потребѣата на една реформа.

Питането е прочее сложено и споредъ приема що намѣрва става ясно че демокрацията е направила голѣми успѣхи въ Англия. За забѣлѣжане е това че аристокрацията въ тая страна не прилича твърдѣ на аристокрацията въ другитѣ мѣста и че тя са въодушевява отъ една голѣма доза любовь къмъ истината, справедливостѣта и общото благо-денствие.

Споредъ послѣднитѣ новини, скорото пѣтуване на галския принцъ въ Индия възбужда най-живъ интересъ между населението въ тая страна и между Европейцитѣ. Бомбайската газета казва, че Мараджаха на Дженпуръ прави грандиозни преустройства за да направи на английския принцъ едно блѣскаво приемане въ столицата си. Региментитѣ, които ще зематъ участие въ голѣмитѣ упражненія въ Делхи сѣ вече назначени; войскаритѣ ще бѣждѣ около 20 хил. души. Тия упражнения ще поченѣтъ щомъ като стигне княза. Единъ съборъ са държалъ въ Бомбай за да са размисли какви мѣрки да са зематъ за това приемане. Въ край, английския печатъ въ Китай искава отъ своя стѣрна надѣждата, че галския принцъ, по случай на пѣтуването си въ Индия ще посѣти сѣщо Хонгъ-Конгъ.

Като противъ ударъ на тоя династически ентузиазмъ, ний сми дължни да забѣлѣжимъ протестациитѣ на противнитѣ страни. Така републиканцитѣ, демократитѣ и други, *Патриотикъ Клубъ* сѣ са въсползували отъ случая да извѣятъ своитѣ начала. Тѣ сѣ протестирали тържественно противъ заемитѣ, гласоподаванни за князовото пѣтуване, и за да направятъ повече шумъ, тѣ сѣ са рѣшили да организуватъ една демонстрация работническа въ Трафалгаръ Скваръ.

Театра на междуособната война въ Испания са продължава съ всѣка ожесточенность. Донъ Карлосъ, който ту губи, ту печели, не са е обезсърчилъ, не са е никакъ отчаялъ и слѣдува да търси срѣдѣта да си отмѣстѣва за всѣка загуба, която му са наанася. Така са пролива кръвѣта на испанския народъ,

РАЗНИ РАБОТИ.

и за друго а само за каприцити на единъ или на други претендентъ да бжде на царския престолъ. Злочести народъ! той много е страдалъ и много са е училъ въ училището на неволитъ и мъжитъ, но все напусто! Иезуитското учение го е затъпило и заслѣпило до тамъ, щото са загубилъ и не знае изъ кой пътъ отива.

За любопитство на читателитъ си при-
вождами слѣдующето изъ едно писмо на познатия Делингера, главатаръ на Старокатолицитъ, въ което той показва своето отношение спрямо Старо-католицизма:

«Колкото за мене, азъ зимамъ участие въ Старо-католицизма съ убѣждение; азъ вѣрвамъ че той има да свърши едно високо послание. Той е длъженъ:

1° Да прогласи истината такава каквато я учаше първобитната Черкова и да порази новитъ развалени доктрини за вселенската власт на Папата и за непогрѣшимостта му; да бжде именно живя и постоянна протестация срѣщу фаталния навикъ, слѣдващ особито отъ сегашния Папа, да вади посредствено нови догми.

2° Да нареди и възстанови полека-лека и успѣшно една Черкова, очистена отъ заблуденията и отъ суевѣрията, и по-съгласна съ първобитната Черкова.

3° Да бжде орждие и връзка, които служатъ да свържатъ изново християнитъ по свѣта и сегашнитъ раздѣлени черкови.

Азъ немамъ ни най-малката надѣжда че поне наслѣдницитъ на папата ще могатъ да поправятъ съществено сторенитъ погрѣшки. И до колкото знамъ всички умни и разумни хора сж на мое-то мнѣние.

Во всичката област на папското царство, въ Италия и извънъ Италия, има една сила, наспротивъ всички други, каквото сж епископи, кардинали, религиозни ордени, училища и пр. стоятъ като нѣкои неподвижни и бездѣйствующи машинки. Тая сила е иезуитския орденъ. Тоя орденъ е душата, главатаря на всичката черковна католическа организация. Той ще си съществува и подъ всѣки другъ папа, защото е необходимъ и не може да съществува безъ да владѣе или безъ да търси да владѣе.

Въ цѣлата религиозна история не знамъ да има друга по-ужасна и по-гибелна бъркотия и предъ всичко това свѣта мълчи, и во всичкитъ семинарии новото и младо поколение на духовенството са отровва съ книгитъ на Лигуори. Колкото дѣто ма питатъ що трѣбва да правимъ, азъ отговарямъ: Всѣки мислящ и просвѣтенъ човѣкъ е длъженъ да работи споредъ убѣжденията си безъ да са мами отъ единството на черковата, да показва истината и предъ Бога и предъ хората.»

Отъ нѣкое време на самъ вѣстницитъ размишляватъ на дълго и широко върху посещенията на Занзибарския Султанъ въ Европа, а именно въ Англия и Франца. Дѣйствително това е едно забѣлжително нѣщо. Когато билъ въ Лондонъ то нѣкои човѣколюбци сж въсползували да поднесатъ султану просба за унищожение на робската търговия въ Занзибаръ.

Нѣщо за рошковиѣ (козирозитѣ). — Рошковиѣ, които сж служили за храна на добитъцитъ, посемъ сега ще захванатъ да играятъ една голѣма роль въ употребяването, като пиење.

Тѣхнитъ шушлонки, опечени и смлѣни както кахвето, послѣ сварени, даватъ едно вариво толкова приятно на вкуса колкото и добро за здравето на тоизи който го употребява. Така употребени рошковиѣ, могатъ въ много случаи да бждатъ по-ползователни отъ кахвето. Разни разреждания могатъ да ни накаржатъ да предпочитаме употребяването на рошковиѣ отъ това на кахвето, толкова распространено днесъ и на което всѣкой познава неудобствата. Нека покажемъ на кратко нѣкои отъ тия разреждания. Лесно можемъ да намѣримъ кахве; но високата цѣна на това произведение възбрънява често да го пиемъ несмѣсно и го прави неприетливо на малко улесненитъ хора.

Между другитъ неудобства, кахвето раздра-
нява пулса, разпъжда сѣния и развива една уподобна живостъ. Йоце, става и една причина на растрепство вътрѣ въ организма. Така, много хорица, като са боятъ отъ лошитъ дѣйствия, въздържатъ са отъ употребяването му, или си позволяватъ пиењето му въ твърдѣ рѣдки обстоятелства. Рошковиѣ, наопаки, са наслаждаватъ съ безцѣнни свойства, които привличатъ къмъ себе предпочитането на кахвенийцитъ, Саморастно сладки и захаристи, шушлонкитъ имъ, опечени и смлѣни като кахвето, даватъ едно пиво въ сжщото време хранително и разладително. Тѣ сж още и една храна здрава, *игиеническа*, приятна, която не изискува никакво предназначение; и могатъ още да са продаватъ съ една най-долна цѣна.

Нѣ нека да не забравяме че рошковиѣ сж и цѣрь, който улѣкчава кашлицата и не пропъжда сѣния. Бодата, въ която сж вѣрли рошковиѣ, става едно пиво отъ първа каквина за слабитъ и деликатитъ тѣлосложения и за дѣцата, на които стомаха са нуждае толкова си отъ една здрава и хранителна вода. Отличителнитъ чѣрти на рошковиѣ и на кахвето могатъ да са изрѣкатъ съ това прѣдложенье отъ една свършенна точностъ: «Кахвето е раздразително, а рошковиѣ сж укрѣпителни.» Още ли доказателства трѣбватъ за да дадемъ на рошковиѣ важността която заслужаватъ.

Рошкова е дърво което принадлежи на рода на зеленчузнитъ растения. Той са намира въ всяка пладненска Европа, въ мала Азия и Африка. Това дърво расте на високо до 18 аршина, и нѣжна му има често до 3 аршина околъ. Плода, който расте на кичорѣ, съставя една дълга шушлонка, плоскава, а отъ вътре, раздѣлена на три или четири преградки, въ които има по една сочна крехчина, сладка като захаръ, и всякоя отъ тяхъ си има по едно зърно семе тѣмно-жълто, твърдо и лѣк-
каво. Тѣ оздравѣтъ презъ Септември и Октомври. Добитъцитъ сж твърдѣ лакомни за тѣхъ; тамъ дѣто са раждатъ и на всѣкадѣ дѣто ги има за проданъ, хората си хранятъ съ тѣхъ конѣтъ и другитъ добитѣци, които са оговяватъ много и въ малко време. Сурови или изсушени въ пѣщъ, шушлонкитъ на рошковиѣ сж едно прѣвсходно ястие. Цѣли села въ Апулия, Сицилия, Гръция и Пладненска Турция са хранятъ съ тѣхъ. Тоя плодъ отмени на Генуа другата храна въ врѣмето когато Массена френски полководецъ заедно съ войската си бѣ обсаденъ въ нея отъ Австрийцитъ. Арапитъ иматъ рошковиѣ като приятни на онѣзи, които иматъ грѣклани си сванатъ, и днешнитъ по Европа лѣкаре ги употребяватъ възварени и правятъ отъ тѣхъ цетмезъ. Прави са още отъ тѣхъ едно пиво най-приятно и най-пистително. Добрѣ испечени, смлѣни и разбъркани съ обыкновенното кахве, правятъ това послѣдното много по-хранително. Зѣрната имъ употребени въ индустрията ставатъ предметъ на една важна търговия; между това прави са отъ тѣхъ едно цвѣтило, съ което вапцуватъ скъпоцѣнни нѣща. Рошковото зърно го садятъ пролѣтъ или презъ лѣтото. Рошкова расте на всѣко мѣсто, даже и на най-каменитото. Това дърво слѣдователно може да направи полезни непроезводителнитъ мѣста, които са намиратъ въ не-малко страни, и, отъ тая точка на глѣдането ще принесе не малко полза на страната. Ний показваме всѣки тѣзи ползи на публиката, а най-вече на приятелитъ на напредването. Г. М. Д.

КАВАЛА МИ.

Кюлюс-паласъ дракательо
Напусто са мѣхитъ ти,
Съ дѣрто перо задрѣмало
Да оправитъ другити.

* * *

Сдѣпилъ съмъ си азъ кавала
Новъ и рано — не вреди;
Че азъ дѣдо да преправѣ
Два и три имамъ време.

* * *

Но ти, старче, ти що брѣтвишъ,
Това ли ти остана
Моя кавалъ да въспѣвашъ,
За нѣлпа забрана.

* * *

О нѣ това, о, нѣ това,
Отъ тебе азъ очаквамъ,
И срамота е голѣма
Но туй да не загатамъ.

Батю.

ВѢСТЬ. — Въ главното си годишно събра-
нѣе, което стана на 17 Априлия 1875, Българ-
ското Печатарско Дружество *Промисление* си
избра за текущата година настоятелство, съ-
стояще отъ слѣдующитъ лица: Г. Г. Ив. Най-
деновъ, предѣтелъ; — П. П. Карапетровъ
подпредѣтелъ; — Кассиеръ, Ст. Иличъ; —
писаръ, Ат. П. Поповъ; — Н. Минчовъ, смѣт-
каръ. — За свѣтъници на настоятелството са
избрахъ: Г. Г. П. Р. Славейковъ, Н. Тодоровъ,
П. Г. Шулевъ.

Като са свѣява това на всѣчки акционери —
били важъ били тука — ний обаждаме, че
равносмѣткитъ до 30 Априлия 1874 година сж
испратени всѣкому. Ония, които не сж си ги
получили, могатъ да са отнесатъ и да си ги
поискатъ отъ настоятелството. Колкото за
равносмѣткитъ до 30 Априлия 1875 год., на-
скоро ще бждатъ готови.

Цариградъ, 18 Юлия, 1875.

Вившия предѣтелъ
П. П. Карапетровъ.

МИНИСТЕРСТВОТО НА ТЪРГОВИЯТА.

ВѢСТЬ. — Защото Атанасъ Вабе и другари
му Константинъ Гига сж испаднали и работи-
та имъ са разгледва въ първия меджлисъ на
Тиджарета при Алеко ефенди, у когото сж
задрѣжани и всѣкитъ имъ писма и записи
привременно, за това споредъ 170 членъ на за-
конника поканватъ са всѣчки ония, които и-
матъ да зиматъ съ записъ или съ тѣвтери да
са отнесжатъ до речния меджлисъ днесъ 21
Юлия часа по 5. За това са и обнародва звани-
чно настоящата вѣсть.

ПОКАНВАНЕ НА ПОДПИСКА

За УЧИЛИЩЕ отъ год. пета (1875-6).

Насърченъ отъ добрата воля на родолюби-
витъ спомоществатели, които ма подкрѣпи-
ха да са удържи «Училище» въ четири-го-
дишното си съществуване, започенахъ и го-
дина пета, съ надѣжда, че пакъ нема да ми
откажатъ своята помощъ, като са записватъ
изново. Сѣ пакъ са надѣвамъ, че тая година
спомощницитъ могатъ да насоратъ и съ дру-
ги, които не сж приемале до сега «Училище»,
а нѣкои си и да подарятъ тия вѣстникъ за
бѣднитъ училища и ученици въ отечество-
то имъ.

Ако и да са поразголѣли листа, но цѣната
му остава сѣ сжщата: за въ нашенско гр. 25,
за Влашко и Богданско франка 7, а за Россия
и Австрия франка 8.

Увѣренъ, че моя гласъ ще да намѣри от-
зивъ на сѣкадѣ между оние Българе, които
обичатъ народа си и които желаятъ неговото
просвѣщение, оставамъ като сѣкога

Р. И. Блжсковъ.

Русчукъ, 11 Маия, 1875.

Печатница на Карапетровъ и Друж.
Цариградъ, Асма-алтѣ, 6.